

situaci nespokojila a zažalovala jak Horní a hutní společnost, tak i úředníka Hartmanna na odstranění kamene. Spor trval přes 3 roky, dvakrátě dostal se před Nejvyšší soud v Brně, až nyní rozhodnuto, že parcely, jichž žalobkyně užívala po dlouhá léta nejen sama, ale i její předchůdcové, přináležejí Emilii Tiché.

Na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu v Brně uznala nyní Horní a hutní společnost, že pozemek parc. č. 597 patří Tiché, a nechala tento zavtělít na její jméno. Obci Mor. Ostravě nezbývalo jiného, než učiniti s parcelou č. 591 totéž, neboť se o pozemek po celých 40 let nikdo od obce nestaral. Tímto zajímavým postupem skončeny oba spory, skuteční majitelé zmizeli a noví právní cestou nalezeni. —ld

Válečná lichva.

(Nejvyšší soud v Brně a krajský soud v Plzni.)

Vysoce zajímavé a zásadní rozhodnutí vydal Nejvyšší soud v Brně, které bude míti v zápětí od dosavadní praxe zcela odlišné posuzování přečinů a přestupků válečné lichvy. Doposud byli obchodníci, kteří zboží denní potřeby prodávali za přemrštěné ceny, žalováni pro porušení velmi přísného zákona ze dne 17. října 1919 o trestání válečné lichvy. Paragraf 7. tohoto zákona stanoví, že každý, kdo žádá za předměty potřeby zřejmě přemrštěnou cenu, tuto dává sobě slibovati nebo poskytovat, využívaje mimořádných poměrů vyvolaných válkou, má býti pro přestupek potrestán tuhým vězením od 14 dnů do 6 měsíců, a když neoprávněný zisk přesahoval aneb měl přesahovati 2000 Kč, tuhým vězením od šesti měsíců do tří let a kromě toho peněžitou pokutou od jednoho tisíce do půl milionu korun.

V letě 1924 konány byly v okolí Nýrska vojenské manévry. Příliv vojnů do Nýrska měl v zápětí všeobecné stoupání cen potravin a nápojů. Této konjunktury využili mimo jiné i dva nýrští řezníci, Josef a Petr Altmannové, bratři, a zdražili veškeré maso o 2 Kč na kilogramu. Kromě toho Petr Altmann, který mimo řeznictví má i hospodu, zdražil také pivo.

Na oba bratry podalo státní zastupitelství žalobu pro lichvu ve smyslu výše uvedeného zákona, a oba skutečně také byli krajským soudem v Plzni odsouzeni: Josef Altmann do tuhého vězení na 14 dní a k pokutě 1000 Kč, Petr Altmann do tuhého vězení na jeden měsíc a k pokutě 2000 Kč.

Proti tomuto rozsudku ohlásili a provedli oba obžalovaní zmatečnou stížnost, které Nejvyšší soud v Brně vyhověl, rozsudek krajského soudu v Plzni zrušil a nařídil nové projednání žaloby.

V důvodech svého rozhodnutí vytkl Nejvyšší soud prvnímu rozsudku, že plzeňský soud nezjistil, zda obžalovaní řezníci nepřiměřeně zdražili maso v důsledku poměrů vyvolaných světovou válkou. Naopak plzeňský soud vyřkl v rozsudku, že řezníci zdražili maso a pivo v důsledku zvýšené potřeby těchto potravin, vyvolané přívalem vojska k manévřům. Poněvadž však v § 7. lichevního zákona obsaženo jest ustanovení, že podstatnou známkou předražování je právě jen

využívání mimořádných poměrů vyvolaných válkou, dovozuje Nejvyšší soud, že soud první instance, odsoudil-li obžalované na základě tohoto zákona, nezbytně měl zjistiti, že v srpnu 1924 byly v Nýrsku ještě mimořádné poměry vyvolané světovou válkou, v čem tyto poměry spočívaly a že obžalovaní těchto mimořádných poměrů, světovou válkou vyvolaných, využili k požadování vyšších cen za maso a pivo. Těmito mimořádnými poměry, vyvolanými válkou, jsou na př.: zvýšená spotřeba, zmenšená výroba, obmezená nabídka a pod.

Na základě tohoto judikátu musil krajský soud v Plzni nyní znovu jednati o žalobě na oba řezníky a poněvadž je při svém rozhodování vázán náhledem Nejvyššího soudu, musil ovšem oba obžalované osvoboditi, poněvadž neshledal, že by v Nýrsku v srpnu 1924 při prodeji masa a piva byly ještě působily poměry vyvolané světovou válkou, nýbrž musil přiznati, že obžalovaní zdražili své zboží jen proto, že byla po něm větší poptávka, nastala příchodem velkého počtu vojska.

Tento judikát Nejvyššího soudu, spočívající na slovném znění zákona lichevního, bude míti asi za následek, že zákona tohoto bude moci býti použito nadále už jen na lichevní čachry s byty, neboť jedině předražování bytů a jich nedostatek jsou ještě důsledkem poměrů vyvolaných válkou světovou. Ve všech ostatních oborech snad už není těchto poměrů, ježto je dostatek zboží všeho druhu. —rk—

Když četníku uteče trestanec.

Vladimír Pavlík je muž inteligentní, z dobré rodiny, která mu poskytla tolik vzdělání, aby se mohl státí platným členem lidské společnosti. Ale Pavlík dostal se na scestí a dal přednost živobytí lehkému před poctivou prací. Během času stal se z něho rutinovaný podvodník a specialisoval se zejména na podvody sňatkové, v nichž docílil znamenitých úspěchů. Dle toho také vypadá trestní jeho listek.

Dne 27. srpna převzal četnický strážmistr Jaroslav Jirovský z Kostelce n. L., přidělený tehdy eskortní četnické stanici v Praze, o 5. hod. ráno trestance Vladimíra Pavlíka, oblečeného v šat civilní, aby ho z trestnice na Pankráci dopravil do trestnice v Kartouzích u Jičína. Strážmistr znal již Pavlíka, neboť již před rokem dopravoval ho z Prahy ke krajskému soudu v Kutné Hoře a zpět, a poněvadž bylo mu známo, že Pavlík má těžkou chůzi, nedal mu ani pout, tím spíše, když Pavlík prosil ho, aby ho ušetřil té hanby, a slíbil, že se vůbec nepokusí o útěk.

Strážmistr tedy mu pouť nepřiložil a dovedl ho na Masarykovo nádraží, kde vsedli před 6. hod. ráno do vlaku, jedoucího přes Poříčany do Jičína. Seděli vedle sebe v malém kupé, a když se blížili stanici Rožďalovice, prosil trestanec četníka, aby mu dovolil podívat se uzavřeným oknem na toto město, na něž má určité vzpomínky. Strážmistr dovolil mu vyjítí před kupé na chodbičku a tam se oknem dívatí. Při tom dvěře do kupé byly otevřeny, takže trestanec byl na dosah četnickovy ruky. Za stanicí Rožďalovice žádal Pav-

lík četníka, že chce jíti na záchod. Četník se tedy zvedl, aby ho doprovodil; nežli však vzal pušku, opřenou v kupé o zem, trestanec ocitl se již skokem u dvířek, které otevřel a vyskočil na trať. Četník chtěl vyskočiti z jedoucího vlaku v zápětí za ním, ale ocitl se na schůdkách již v tom okamžiku, kdy vlak jel po trati dopravované, takže nemohl seskočiti pro nahromaděné kolem kolejí spousty stavebního materiálu. Hned potom vjel vlak na úzký most přes potok, kde na seskočení nebylo ani pomýšlení. Za mostem vjíždí vlak ihned do zastávky Mlýnec a tam také strážmistr s rozjetého ještě vlaku seskočil a utíkal zpět na místo, kde mu Pavlík z vlaku vyskočil. S pomocí železničních dělníků, pracujících na úpravě dráti, pátral pak v okolních listnatých lesích až do večera, ale marně. Po Pavlíkovi jako když se země slehne.

Pavlík zatím doškrábal se k potoku, kde si levou rukou umyl poraněnou nohu, kdežto pravou rukou nemohl vůbec pohnouti. Přes to se v noci doškrábal až do Prahy; zde druhého dne šel k lékaři, aby si dal ošetřiti chorou ruku. Tvrdil, že byl povalel rychle jedoucím automobilem a když se zvedl, že cítil hroznou bolest v ruce. Lékař po prohlídce konstatoval, že má Pavlík ruku zlomenou, a přiloživ mu náležitý obvaz, propustil ho do domácího ošetřování.

Pavlík však se zlomenou rukou páchal podvody dále a byl zadržen po 14 dnech až v Jihlavě. Byl ovšem hned dán pod zámek a nachází se tam dosud ve vyšetřovací vazbě.

Na strážmistra Jaroslava Jirovského vznesla však vojenská prokuratura žalobu pro zločin porušení povinnosti ve službě strážní dle §§ 230. a 235. voj. trestního zákona, dovozujíc, že jedině svojí bezstarostností a předpisům odporujícím chováním umožnil trestanci, aby z vlaku vyskočil. A o této žalobě jednáno bylo v pondělí 18. ledna u divišního soudu v Praze za předsednictví podplukovníka justiční služby D o k o u p i l a.

Obžalovaný strážmistr necítí se vinným dle žaloby. Nedal sice Pavlíkovi pouta, omlouvá to však tím, že Pavlík byl zřejmě neduživým a že stěží chodil. Nebál se proto, že by mu mohl utéci, tím spíše, že ho měl neustále na očích.

Vyslechnutí svědkové potvrdili, že neměli sice dojmu, že by byl Pavlík, sedící v kupé vedle strážmistra a stojící později na chodbičce u zavřeného okna, eskortován strážmistrem, ale uvádějí souhlasně, že četník seděl v kupé při otevřených dveřích na dosah ruky od Pavlíka. Zejména velkoobchodník z Vinohrad J o s. Š v e r m a, který tehdy jel z Prahy do Jičma, uvádí, že z vedlejšího společného kupé skleněnými dveřmi postřehl, že strážmistr za delikventem okamžitě skočil směrem k záchodu, když tam Pavlík odcházel.

Také Frant. L a m b e r t, průvodčí vlaků z Klučova, který ve vlaku měl tehdy službu, potvrzuje, že strážmistr měl delikventa při jízdě stále na očích, rovněž malíř Rudolf M o r a v e c z Žižkova a Olga S t r á n s k á z Prahy, která s Moravcem seděla ve vedlejším kupé a ze zvědavosti nahlédla do druhého kupé, v němž byl strážmistr s Pavlíkem.

Oproti těmto svědectvím odporově se vyjmal protokol podvodníka Vlad. Pavlíka, který v něm prohlašoval, že četnický strážmistr Jirovský se o něho po celou jízdu vůbec nestaral, že se položil dokonce na lavici a spal, když byl před tím Pavlíkovi prý vyprávěl, že celou minulou noc byl v někde v baru až do rána, než Pavlíka na Pankráci převzal, a proto, že se mu chce spáti. Tu Pavlík, úplně prý nestřežený, počal přemítati o neštěstí svého života a rozhodl se učiniti mu konec tím, že se vrhne z rozjetého vlaku. Tento svůj „sebevražděný“ úmysl také provedl. V dalším svém udání Pavlík zřejmě strážmistru, který s ním jednal tak slušně, že se to až přičilo předpisům, notně „zasoluje“, takže si obhájce strážmistrů vyhrazuje právo učiniti na Pavlíka trestní oznámení pro křivé svědectví, tím spíše, že bylo úředně konstatováno, že den před eskortováním četnický strážmistr Jirovský šel v eskortní stanici spát již o 8. hodině večerní a ve 4 hodiny ráno sám se vzbudil, aby včas mohl Pavlíka převzít. Také žádný jiný svědek neviděl strážmistra ani podřimovati, ani ležeti na lavičce, nýbrž všichni souhlasně vypovídají, že strážmistr měl Pavlíka stále na očích a na dosah ruky.

Soud po delší poradě uznal však strážmistra Jirovského vinným podle žaloby naň vznesené a odsoudil ho vzhledem k četným polehčujícím okolnostem do žaláře toliko na šest týdnů, a povolil mu, poněvadž je úplně zachovalým, podmíněný odklad výkonu trestu na dobu dvou roků.

Obhájce obžalovaného ohlásil proti rozsudku zmatečnou stížnost.

Žalobu zastupoval voj. prokurátor major dr. Š r á m e k. —ff—

Proč má Bafa v krámech zrcadla.

(Krajský soud v Plzni.)

Jednoho večera pan Pudil konstatoval, že mu teče do bot. Chladilo ho to ve špičkách. Zamyslel se nad tím, pokýval hlavou a řekl: „Jak mne pánbůh hodí do peněz, hned si koupím perka.“ Šel dál a přemýšlel o penězích a o perkách. U plzeňské hlavní pošty v Solní ulici potká známého. Vede se s hezkou dívkou, Pudila pozdraví a povídá: „Co koukáš jako vejř?“ Jeho vyvolená se tomu zachichotala. Pudil hněvivě odpovídá, že mu teče do bot a že nemá na nové. Jestli by mu známý nepůjčil stovku. Teď se zachechtal zase on, ale po chvíli zvažněl, naklonil se k uchu Pudilovu a něco mu zašeptal.

Po chvíli všichni tři kráčeli parkem ke Střelnici, tam ale ještě před chudobincem zahnuhli směrem k masným krámům a dál šli kolem Športky do Zbrojnické ulice, až se zastavili před obchodem firmy Bafa. Prohlíželi dlouhou výklad, sem tam něco kritisojice. Nebyly to však kritiky drtivé, neboť všichni tři vešli do krámu a Pudil poroučel: „Ukažte mi nějaké lakýrky s vyložením.“ Slečna se zeptala na číslo boty a než bys dvacet napočítal již otvírala před udiveným Pudilem krabice, jejichž obsah uváděl oči do nadšení. Známý se známou stálí opodál, nechtějce překážeti

Pudilovi se však boty nelíbily. Byly ve směr špičaté a „on takové nenosí“. Slečna po-